

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.1.2011
COM(2011) 12 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului

SEC(2011) 68 final
SEC(2011) 67 final
SEC(2011) 66 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului

1. INTRODUCERE

Cooperarea și dialogul în materie de sport la nivelul UE au fost considerabil consolidate datorită Cărții albe privind sportul din 2007¹. Cvazi-totalitatea măsurilor din planul de acțiune „Pierre de Coubertin” au fost duse la bun sfârșit sau sunt în curs de aplicare. Cartea albă cuprinde o descriere a specificității sportului și aplicarea în sectorul sportiv a dreptului UE privind piața internă și concurența. Prin punerea în aplicare a Cărții albe privind sportul, Comisia a strâns date utile privind temele care urmează a fi abordate în viitor. Prezenta comunicare nu înlocuiește Cartea albă, dar se bazează pe realizările acesteia.

În mai multe domenii, Cartea albă rămâne o bază adecvată pentru activitățile la nivelul UE în sfera sportului. Aceste domenii cuprind, de exemplu, promovarea activității voluntare în sport, protejarea minorilor și protecția mediului. Cartea albă a permis, de asemenea, crearea unui dialog structurat cu părțile interesate din sport, inclusiv un forum anual european al sportului și a servit ca bază pentru integrarea activităților din domeniul sporturilor în fondurile, programele și inițiativele în domeniu ale UE. Faptul că anumite subiecte nu sunt dezvoltate în prezenta comunicare nu înseamnă că acestea nu mai reprezintă priorități pentru Comisie, ci, mai curând că, în anii care urmează, Cartea albă rămâne o bază suficientă pentru abordarea acestora.

Astfel cum se menționează în Cartea albă, diferitele aspecte ale sectorului sportiv sunt reglementate în diverse dispoziții ale tratatului. În plus, Tratatul de la Lisabona oferă UE o competență specifică în materie de sprijinire, coordonare și de dezvoltare în domeniul sportului care preconizează punerea în aplicare a unor acțiuni menite să dezvolte dimensiunea europeană a sportului (articolul 165 din TFUE).

Ținând cont de faptul că structura Cărții albe bazată pe trei capitole tematice (rolul sportului în societate, dimensiunea economică a sportului și organizarea sportului) și care reflectă dispozițiile tratatului privind sportul, fiind considerată utilă de către părțile interesate din sport și devenind un instrument larg acceptat pentru încadrarea activităților și discuțiilor la nivelul UE, această structură este păstrată în prezenta comunicare. Fiecare capitol se încheie cu o listă ilustrativă și neexhaustivă de aspecte posibile pe care Comisia și statele membre urmează să le adreseze în sfera lor respectivă de competențe.

1.1. Consultare publică la nivel european

În pregătirea prezentei comunicări, Comisia s-a consultat cu o largă serie de părți interesate pentru a identifica temele-cheie care urmează a fi abordate la nivelul UE, inclusiv cu statele membre și principalele părți interesate din sport (forumul anual privind sportul, consultări

¹ COM(2007) 391, 11.7.2007.

bilaterale), o consultare online și cu un grup de experți independenți². S-a ținut, de asemenea, cont de rezultatele unui studiu privind „Tratatul de la Lisabona și politica UE în domeniul sportului” comandat de Parlamentul European³.

Consultările cu statele membre au evidențiat un nivel înalt de consens asupra faptului că subiectele enumerate în continuare ar trebui să constituie priorități ale programului UE în domeniul sportului: activitățile fizice care întăresc sănătatea; combaterea dopajului; educația și formarea profesională; voluntariatul și organizațiile sportive non-profit; incluziunea socială în și prin sport, inclusiv sportul pentru persoanele cu handicap și egalitatea între bărbați și femei în domeniul sportului; finanțarea durabilă a sportului de masă; precum și buna guvernare.

Pe lângă aceste aspecte, sectorul sportiv neguvernamental a ridicat următoarele probleme: numărul de persoane care practică un sport; disponibilitatea sportului și a activităților fizice la toate nivelurile de învățământ; recunoașterea activităților de voluntariat; combaterea violenței și discriminării; ajutoare de stat; necesitatea de sprijinire a colaborărilor și schimbul de bune practici la nivelul UE.

1.2. Valoarea adăugată a UE în domeniul sportului

Comisia respectă autonomia structurilor de conducere în sport, care reprezintă pentru aceasta un principiu fundamental în materie de organizare a sportului. Ea respectă, de asemenea, competențele statelor membre în acest domeniu, conform principiului subsidiarității. Cu toate acestea, punerea în aplicare a Cărții albe a confirmat faptul că, într-o serie de domenii, acțiunea la nivelul UE poate aduce o contribuție însemnată.

Acțiunea UE vizează sprijinirea acțiunilor statelor membre și completarea acestora în mod adecvat pentru a răspunde provocărilor precum violența și intoleranța aferente evenimentelor sportive sau lipsa de date comparabile privind sectorul sportului în UE ca bază pentru stabilirea politicilor. În același timp, acțiunea UE poate contribui la abordarea provocărilor transnaționale întâmpinate de sportul din Europa, cum ar fi abordarea coordonată a provocărilor reprezentate de dopaj, fraudă și aranjarea meciurilor sau de activitățile agenților sportivi.

Acțiunea UE poate, de asemenea, contribui la obiectivele generale ale strategiei Europa 2020 prin îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a mobilității, în special prin acțiuni care promovează incluziunea socială în și prin sport, educația și formarea (inclusiv prin Cadrul european al calificărilor) și orientările Uniunii privind activitatea fizică.

În toate sferile elaborate în prezenta comunicare, acțiunea UE poate servi la asigurarea unei platforme de schimb și dialog în rândul părților interesate din sport, comunicând bunele practici și promovând dezvoltarea rețelelor europene în domeniul sportului. În paralel, acțiunea UE contribuie la diseminarea cunoștințelor cu privire la dreptul UE în sectorul sportului, asigurând astfel o mai mare certitudine juridică pentru sportul european.

În prezent, Comisia oferă sprijin pentru proiecte și rețele în domeniul sportului, fie prin măsuri de stimulare specifice sportului, în special acțiuni pregătitoare în domeniul sportului,

² Rezultatele consultării publice au fost publicate pe următorul site internet: http://ec.europa.eu/sport/library/doc/a/100726_online_consultation_report.pdf

³ <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=32471>

fie prin programele existente în diferite domenii relevante. Acestea includ învățarea de-a lungul vieții, sănătatea publică, tineretul, cetățenia, cercetarea și dezvoltarea tehnologică, incluziunea socială, combaterea rasismului, protecția mediului și altele.

Deși continuarea măsurilor de încurajare în sprijinul acțiunilor identificate în prezenta comunicare vor face parte din discuțiile care însoțesc pregătirea următorului cadru financiar multianual, propunerile din prezentul document vor fi susținute pe termen scurt prin acțiunile pregătitoare și prin evenimentele speciale prezente și viitoare în domeniul sportului.

2. ROLUL SOCIAL AL SPORTULUI

Sportul are un enorm potențial de a favoriza o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și crearea de noi locuri de muncă prin efectele sale pozitive asupra incluziunii sociale, educației și formării și sănătății publice. El contribuie la limitarea cheltuielilor de securitate socială și de sănătate, îmbunătățind sănătatea și productivitatea populației și garantând un nivel de viață mai bun persoanelor în vârstă. Sportul participă la coeziunea socială prin înlăturarea barierelor sociale și îmbunătățește capacitatea de inserție profesională a populației prin impactul său asupra educației și formării. Activitatea de voluntariat în sport poate contribui la capacitatea de inserție profesională, incluziune socială precum și la o mai mare participare civică, în special în rândul tinerilor. Pe de altă parte, sportul se confruntă cu numeroase amenințări de care sportivii, în special cei tineri, și cetățenii trebuie să fie protejați, cum ar fi dopajul, violența și intoleranța.

2.1. Combaterea dopajului

Dopajul rămâne o amenințare importantă pentru sport. Utilizarea substanțelor dopante de către atleții amatori generează riscuri grave pentru sănătatea publică și necesită o acțiune preventivă, inclusiv în centrele de fitness. Prevenirea dopajului și sancțiunile luate în domeniu rămân în competența organizațiilor sportive și a statelor membre. Comisia susține combaterea dopajului și rolul important al Agenției Mondiale Antidoping (WADA) al organizațiilor naționale antidoping, al laboratoarelor acreditate, al Consiliului Europei și al UNESCO. Comisia salută faptul că organizațiile naționale de combatere a dopajului prind din ce în ce mai mult forma unor organisme independente. Ea încurajează, de asemenea, statele membre să adopte și să comunice planurile de acțiune anti-dopaj care vizează asigurarea coordonării între toți actorii în cauză.

Numeroase părți interesate reclamă o participare mai activă a UE la combaterea dopajului, de exemplu, în măsura în care competențele în acest domeniu permit Uniunii o astfel de participare, prin alăturarea la Convenția împotriva dopajului a Consiliului Europei. Este necesar să se evalueze consecințele competenței conferite Uniunii prin articolul 165 din TFUE în ceea ce privește reprezentarea UE în structurile de conducere ale WADA.

Comisia subliniază că este necesar ca normele și practicile de combatere a dopajului să respecte legislația UE privind respectarea drepturilor și principiilor fundamentale cum ar fi respectarea vieții private și de familie, protecția datelor cu caracter personal, dreptul la un proces echitabil și prezumția de nevinovăție. Orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi, precum și principiul proporționalității.

Comisia încurajează tendința actuală a statelor membre ale Uniunii de a introduce dispoziții de drept penal pentru a combate traficul de substanțe dopante efectuat de rețelele organizate sau de a consolida dispozițiile existente.

2.2. Educație, formare și calificări în domeniul sportului

Timpul consacrat sportului și activității fizice în învățământ ar putea fi optimizat cu costuri reduse, atât în cadrul programelor de învățământ, cât și în afara acestora. Calitatea programelor de educație fizică și calificările profesorilor în cauză rămân o problemă în numeroase state membre. Cooperarea între organizațiile sportive și instituțiile de învățământ este benefică pentru ambele sectoare și poate fi sprijinită de universități.

Răspunzând apelului lansat în 2008 de Consiliul European de a aborda pregătirea pentru „o dublă carieră”⁴, Comisia subliniază importanța asigurării unui învățământ de calitate în paralel cu antrenamentul sportiv pentru tinerii sportivi de cel mai înalt nivel. Tinerii sportivi, în special cei care vin din țări terțe pentru a se antrena și pentru a participa la competiții în Europa, se confruntă cu multe riscuri legate de vulnerabilitatea lor. Calitatea centrelor de pregătire și a personalului acestora trebuie să fie suficient de ridicată pentru a proteja interesele de ordin moral, educațional și profesional ale acestor sportivi.

Statele membre și mișcarea sportivă recunosc necesitatea unui personal mai bine calificat în domeniul sportului. Înaltul nivel de profesionalism și diversitatea profesiunilor în sport, combinate cu mobilitatea crescândă în interiorul UE, subliniază relevanța includerii certificatelor de calificare din domeniul sportului în sistemele naționale de calificare, astfel încât acestea să poată beneficia de o trimitere la Cadrul european al calificărilor (CEC). O mai mare transparență este necesară în ceea ce privește validarea și recunoașterea calificărilor obținute de voluntari, precum și privind calificările necesare pentru a exercita profesiunile reglementate legate de sport.

2.3. Prevenirea și combaterea violenței și intoleranței

Violența și tulburarea ordinii de către spectatori rămân fenomene răspândite în toată Europa și este necesară elaborarea unei abordări europene care să cuprindă măsuri menite să reducă riscurile asociate. În cooperare cu Consiliul Europei, acțiunile UE s-au concentrat până în prezent asupra asigurării unui nivel ridicat de securitate pentru cetățeni prin intermediul unei supravegheri din partea poliției la manifestările internaționale de fotbal. O abordare mai largă care să acopere și alte discipline sportive, axată pe prevenirea și pe aplicarea legii, va necesita o mai strânsă cooperare în rândul părților interesate din domeniu, cum ar fi serviciile de poliție, autoritățile judecătorești, organizațiile sportive, organizațiile de suporteri și autoritățile publice.

Așa cum arată un raport recent al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene⁵, rasismul, xenofobia și alte forme de intoleranță continuă să pună probleme în sportul european, inclusiv la nivelul amatorilor. Statele membre sunt invitate să asigure transpunerea integrală și efectivă a Deciziei-cadru 2008/913/JAI a Consiliului privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal și să sprijine activitățile menite să combată aceste fenomene.

⁴ Declarația Consiliului European privind sportul, decembrie 2008.

⁵ *Racism, ethnic discrimination and exclusion of migrants and minorities in sport: comparative overview of the situation in the European Union* (2010): http://fra.europa.eu/fraWebsite/home/home_en.htm

2.4. Ameliorarea sănătății prin sport

Activitatea fizică este unul dintre cei mai importanți factori care determină starea de sănătate în societatea modernă și poate contribui într-o mare măsură la reducerea excesului de greutate și a obezității și la prevenirea unei serii de boli grave. Sportul constituie o parte fundamentală a oricărei abordări politice publice destinate îmbunătățirii activității fizice. În 2008, miniștri sportului din UE au aprobat în mod neoficial orientările UE privind activitatea fizică, recomandând modul în care politicile și practicile la nivel UE, național și local pot permite cetățenilor să exercite mai ușor o activitate fizică în viața lor de zi cu zi. Mai multe state membre s-au bazat pe aceste linii de acțiune pentru a elabora inițiative politice naționale.

Sănătatea și activitatea fizică sunt atât de strâns legate încât activitățile fizice de întărire a sănătății reprezintă o componentă-cheie a Cărții albe din 2007 intitulată „Strategie pentru Europa privind problemele de sănătate legate de alimentație, excesul de greutate și obezitate”⁶. Pentru a pune în aplicare această strategie, mai multe state membre și-au exprimat disponibilitatea de a investi în activitatea fizică ca un mijloc de întărire a sănătății și diverse organizații s-au angajat să promoveze practicarea sportului pentru o sănătate mai bună.

Există diferențe importante în nivelul de activitate fizică și strategiile publice între statele membre iar conceptul de activitate fizică care întărește sănătatea, care include sectoare diverse precum sportul, sănătatea, educația, transporturile, urbanismul, securitatea publică și mediul de muncă, reprezintă o provocare considerabilă. Activitatea fizică ar putea fi și mai mult încurajată de la o vârstă fragedă în sistemele naționale de învățământ. Schimbul transnațional de bune practici care sprijină concepția și punerea în aplicare a orientărilor naționale privind activitatea fizică oferă o mare valoare adăugată europeană și ar trebui dezvoltat în continuare.

2.5. Incluziunea socială în și prin sport

Persoanele cu handicap au dreptul de a participa la activitățile sportive în condiții egale cu celelalte persoane. UE și statele sale membre au semnat Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap, care cuprinde obligația de a lua măsurile adecvate pentru a garanta în mod efectiv aceste drepturi. Este important să se asigure punerea pe deplin în aplicare a dispozițiilor convenției menționate.

Femeile sunt subreprezentate în anumite domenii din sport. În conformitate cu Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați (2010-2015), Comisia va încuraja integrarea aspectelor de egalitate între sexe în toate activitățile legate de sport.

Sportul permite imigranților și țării gazdă să interacționeze într-un mod pozitiv, dezvoltând astfel integrarea și dialogul intercultural. Sportul este din ce în ce mai prezent în anumite programe pentru imigranți, dar abordările la nivel național diferă în mod considerabil. Sportul poate servi, de asemenea, ca mijloc de promovare a incluziunii sociale a minorităților și a altor grupuri vulnerabile sau dezavantajate și poate contribui la o mai bună înțelegere între comunități, inclusiv în regiuni post-conflict.

ROLUL SOCIAL AL SPORTULUI

Combaterea dopajului

⁶ COM(2007) 279 final, 30.5.2007.

- *Comisia*: să propună un proiect de mandat pentru negocierile legate de aderarea UE la Convenția împotriva dopajului a Consiliului Europei.
- *Comisia*: să examineze cel mai potrivit mod de a consolida măsurile de combatere a traficului cu substanțe dopante efectuat de rețelele organizate, inclusiv, dacă este posibil, prin dispoziții de drept penal.
- *Comisia*: să sprijine rețelele transnaționale de luptă împotriva dopajului, în special rețelele care își concentrează eforturile asupra măsurilor preventive legate de sportul amator, sportul pentru toți și condiția fizică.

Educație, formare și calificări în domeniul sportului

- *Comisia*: să sprijine inițiativele inovatoare privind activitatea fizică la școală în cadrul Programului de învățare de-a lungul vieții referitor la activitățile fizice școlare.
- *Comisia și statele membre*: să elaboreze orientările europene privind combinarea formării sportive cu educația generală („dubla carieră”).
- *Comisia și statele membre*: să sprijine includerea calificărilor din domeniul sportului în aplicarea Cadrului european al calificărilor. În acest context, să promoveze validarea învățării non-formale și informale obținută prin activități cum ar fi activitățile de voluntariat în sport.

Prevenirea și combaterea violenței și intoleranței

- *Comisia și statele membre*: să elaboreze și să pună în aplicare dispozițiile și cerințele de securitate pentru manifestările sportive internaționale, inclusiv, în ceea ce privește violența spectatorilor, proiectele paneuropene de formare și proiectele de evaluare *inter pares* destinate ofițerilor de poliție.
- *Comisia*: să acorde sprijin activităților de combatere a rasismului, xenofobiei, homofobiei și intoleranței în sport.

Ameliorarea sănătății prin sport

- *Comisia și statele membre*: pe baza orientărilor UE privind activitatea fizică, să continue să înregistreze progrese în instituirea de orientări naționale, inclusiv a unui proces de revizuire și coordonare și să ia în considerare propunerea unei recomandări a Consiliului în acest domeniu.
- *Comisia*: să sprijine proiectele și rețelele transnaționale care promovează activitățile fizice care întăresc sănătatea.

Incluziunea socială în și prin sport

- *Comisia și statele membre*: să elaboreze și să disemineze standarde legate de accesibilitatea organizațiilor, activităților, manifestărilor și instalațiilor în domeniul sportului, agrementului și recreerii prin intermediul strategiei europene pentru persoanele cu handicap.

- *Comisia și statele membre:* să promoveze participarea persoanelor cu handicap la manifestările sportive europene precum și organizarea de evenimente rezervate persoanelor cu handicap, în special prin sprijinirea proiectelor și rețelelor transnaționale. În acest context, sprijinirea cercetării legate de echipamentele sportive specializate adaptate pentru persoanele cu handicap.
- *Comisia:* să sprijine proiectele transnaționale care promovează accesul femeilor la posturi de conducere în domeniul sportului și accesul la sport al femeilor care se găsesc într-o poziție dezavantajată. În acest context, să includă sportul în baza de date și rețeaua femeilor care ocupă poziții de conducere.
- *Comisia:* să sprijine proiectele transnaționale care promovează integrarea socială a grupurilor vulnerabile și dezavantajate prin intermediul sportului și al schimburilor de bune practici în domeniu.

3. DIMENSIUNEA ECONOMICĂ A SPORTULUI

Sportul este un sector economic important și în plină dezvoltare, care contribuie într-o măsură importantă la creștere și la ocuparea forței de muncă, depășind ratele de creștere medii în materie de valoare adăugată și ocupare a forței de muncă. Aproximativ 2% din PIB-ul mondial este generat de sectorul sportului⁷. Marile evenimente și competiții sportive oferă atuuri potențiale pentru stimularea dezvoltării potențiale a turismului în Europa. Sportul este astfel, un factor care contribuie la strategia Europa 2020. Este necesar să se dispună de date comparabile pentru elaborarea de politici bazate pe elemente concrete. În ciuda importanței economice generale a sportului, vasta majoritate a activităților sportive se înscriu în cadrul unor structuri non-profit bazate pe voluntariat. Durabilitatea finanțării pentru aceste structuri poate constitui un motiv de îngrijorare și ar trebui să fie consolidată solidaritatea financiară între sportul profesional și cel de masă.

3.1. Elaborarea de politici bazate pe elemente concrete în domeniul sportului

Politicile elaborate pentru a pune în aplicare dispozițiile Tratatului de la Lisabona referitoare la sport trebuie să se bazeze pe elemente concrete, inclusiv date comparabile la scara Uniunii privind aspectele sociale și economice ale sportului. Comisia facilitează cooperarea la nivelul UE în vederea măsurării importanței economice a sportului prin intermediul unui cont-satelit pentru sport⁸. Consolidarea cooperării pentru o mai bună cunoaștere a sportului în UE ar trebui să implice participarea cadrelor universitare, a industriei sportului, a mișcării sportive și a autorităților publice naționale și europene.

3.2. Finanțarea durabilă a sportului

Exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală în domeniul sportului sub forma acordării de licențe de retransmisie a evenimentelor sportive sau a comercializării produselor derivate reprezintă surse importante de venit în sportul profesional. Veniturile provenite din aceste surse sunt adesea parțial redistribuite la niveluri inferioare ale ierarhiei sportive.

⁷ Forumul economic mondial, Davos, 2009.

⁸ Un cont-satelit este un cadru statistic destinat măsurării importanței economice a unei ramuri specifice (în acest caz, sectorul sportului) în economia națională. Un cont-satelit pentru sport filtrează conturile naționale relative la activitățile aferente sportului pentru a extrage valoarea adăugată legată de sport.

Comisia consideră că, sub rezerva respectării integrale a legislației Uniunii în materie de concurență și a regulilor pieței interne, protecția eficientă a acestor surse de venit este importantă pentru a garanta finanțarea independentă a activităților sportive în Europa. Vinderea drepturilor de retransmisie a manifestărilor sportive trebuie să răspundă preferințelor culturale și cerințelor diferite ale pieței, respectând în același timp regulile pieței interne și legislația în materie de concurență.

Vânzarea colectivă a drepturilor de difuzare este un bun exemplu de soliditate financiară și de mecanism de redistribuție în sport. În mod inerent, vânzarea colectivă a drepturilor de difuzare restrânge concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) din TFUE. Totuși, vânzarea colectivă poate genera avantaje capabile să compenseze efectele negative. Cesiunea colectivă poate astfel să întrunească criteriile pentru a beneficia de o derogare în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE, dacă sunt îndeplinite anumite condiții. Comisia recomandă asociațiilor sportive să instituie mecanisme pentru vânzarea colectivă a drepturilor de retransmisie pentru a garanta o redistribuție adaptată a veniturilor, în conformitate absolută cu legislația Uniunii în materie de concurență, continuând să respecte, în același timp, dreptul publicului la informare.

Jocurile de noroc (inclusiv pariurile sportive și loteriile) gestionate de operatori privați sau de către stat contribuie direct sau indirect la finanțarea sportului în toate statele membre ale UE. Aceste contribuții pot include legăturile financiare între loteriile gestionate de stat și mișcarea sportivă, contribuțiile fiscale care servesc la finanțarea sportului, exploatarea drepturilor specifice și acordurile de sponsorizare.

Părțile interesate din sport sunt conștiente de provocările legate de fluxurile constante de venit provenite din jocuri de noroc în sectorul sportului. Ar trebui luate în considerare apelurile la finanțarea durabilă a sportului prin surse publice și private și la stabilitatea financiară a sectorului sportiv atunci când se examinează prestarea de servicii legate de jocurile de noroc pe piața internă. Nu toate statele membre au adoptat aceeași abordare în materie de reglementare în ceea ce privește drepturile de proprietate intelectuală și jocurile de noroc, în special valoarea drepturilor de proprietate pentru organizatorii de competiții sportive în raport cu manifestările pe care le organizează, precum și în ceea ce privește chestiunea drepturilor de imagine în sport.

Pentru a înțelege mai bine aceste probleme, Comisia a lansat un studiu european privind finanțarea sportului de masă. Studiul ar trebui să arate importanța reală a diferitelor surse de finanțare ale sportului de masă, cum ar fi subvențiile publice (ale autorităților naționale, regionale și locale), contribuțiile din partea gospodăriilor, contribuțiile provenite din activitatea de voluntariat, sponsorizările, veniturile mediatice și veniturile provenite din organizarea jocurilor de noroc. Rezultatele studiului vor determina dacă este necesară luarea de măsuri în acest domeniu, și în caz afirmativ, ce tip de măsuri.

3.3. Aplicarea la sport a normelor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat

Sportul este finanțat în diverse moduri de autoritățile publice în toate statele membre ale UE. Anumite măsuri, cum ar fi ajutoarele care se ridică la sume foarte mici, care cad sub incidența Regulamentului *de minimis*, pot rămâne în afara domeniului de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Atunci când condițiile menționate la articolul menționat sunt îndeplinite, ajutorul de stat este în principiu incompatibil cu dreptul UE, cu excepția cazului în care una din derogările de la articolul 107 din TFUE este aplicabilă. Deși ajutoarele de stat în favoarea sportului nu sunt acoperite ca atare de regulamentul general de exceptare pe

categorii, acestea pot intra sub incidența anumitor dispoziții din regulamentul respectiv, caz în care acestea pot fi considerate compatibile, fără necesitatea notificării prealabile a Comisiei. În caz contrar, un nou ajutor trebuie să fie în prealabil notificat Comisiei, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE și nu poate fi acordat decât după ce a făcut obiectul unei decizii favorabile din partea Comisiei. Au fost luate doar câteva decizii privind ajutoarele de stat pentru sport și, ca în alte sectoare aflate într-o situație similară, părțile interesate au solicitat în mai multe rânduri explicații suplimentare privind finanțarea infrastructurilor și a organizațiilor sportive.

3.4. Dezvoltarea regională și capacitatea de inserție profesională

Ar putea fi utilizate fonduri UE pentru finanțarea proiectelor și acțiunilor în favoarea structurilor sportive durabile. De exemplu, pentru a beneficia pe deplin de valoarea sportului ca instrument de dezvoltare locală și regională, de regenerare urbană, de dezvoltare rurală, de ocupare a forței de muncă, de creare de locuri de muncă, precum și de integrare a pieței forței de muncă, fondurile structurale pot susține investițiile conforme priorităților fixate în programele operaționale. Părțile interesate la nivel regional (orașe și regiuni) joacă un rol esențial în finanțarea sportului și accesul la sport și ar trebui să fie din ce în ce mai implicate în discuțiile la nivelul UE aferente acestui subiect.

DIMENSIUNEA ECONOMICĂ A SPORTULUI
<i>Elaborarea de politici bazate pe elemente concrete în domeniul sportului</i>
• <i>Comisia și statele membre:</i> să creeze conturi-satelit pentru sport, compatibile cu definiția europeană convenită. • <i>Comisia:</i> să sprijine o rețea de universități pentru a promova elaborarea de politici inovatoare și bazate pe elemente concrete în domeniul sportului. • <i>Comisia:</i> să studieze posibilitatea de instituire a unui mecanism de urmărire în domeniul sportului în UE pentru a analiza tendințe, a colecta date, a interpreta statistici, a facilita cercetarea, a lansa anchete și studii și a favoriza schimbul de informații.
<i>Finanțarea durabilă a sportului</i>
• <i>Comisia:</i> să se asigure că drepturile de proprietate intelectuală care pot apărea în difuzarea evenimentelor sportive sunt luate în considerare în contextul punerii în aplicare a inițiativei „agenda digitală”. • <i>Comisia:</i> să lanseze un studiu vizând analiza drepturilor organizatorilor sportivi și a drepturilor de imagine în sport din perspectiva cadrului juridic al Uniunii. • <i>Comisia și statele membre:</i> în cooperare cu mișcarea sportivă, să exploreze mijloacele de consolidare a mecanismelor de soliditate financiară în sport, respectând pe deplin normele UE în materie de concurență. • <i>Comisia și statele membre:</i> pe baza rezultatelor studiului UE privind finanțarea sportului de masă, să examineze cele mai bune practici printre mecanismele de finanțare existente în vederea finanțării transparente și durabile a sportului.

Aplicarea la sport a normelor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat

- *Comisia*: să monitorizeze aplicarea legislației în materie de ajutoare de stat în domeniul sportului și să aibă în vedere consilierea dacă numărul de cazuri de ajutoare de stat legate de sport crește.

Dezvoltarea regională și capacitatea de inserție profesională

- *Comisia și statele membre*: să exploateze pe deplin posibilitățile oferite de Fondul European de Dezvoltare Regională pentru a sprijini infrastructurile sportive și activitățile durabile sportive și în aer liber în calitate de instrumente de dezvoltare regională și rurală, precum și cele oferite de Fondul social european pentru a consolida competențele și capacitatea de inserție profesională a lucrătorilor din sectorul sportului.

4. ORGANIZAREA SPORTULUI

4.1. Promovarea bunei guvernante în sport

Buna guvernantă în sport este o condiție pentru autonomia și autoreglementarea organizațiilor sportive. Deși nu este posibilă definirea unui model unic de guvernantă în sportul european, ținând cont de diversitatea disciplinelor și de existența diferențelor naționale, Comisia estimează că anumite principii interrelaționate stau la baza guvernantei sportului la nivel european, cum ar fi autonomia în limitele legii, democrația, transparența procesului decizional și obligația de justificare a deciziilor luate, precum și posibilitatea oferită tuturor părților interesate de a fi reprezentate. Buna guvernantă în sport este indispensabilă pentru a face față provocărilor privind sportul și cadrul juridic al UE.

4.2. Specificitatea sportului

Specificitatea sportului, un concept juridic stabilit de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și de care instituțiile europene au ținut deja cont în numeroase situații, și care a fost abordată în detaliu în Cartea albă privind sportul și în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei, este în prezent recunoscută de articolul 165 din TFUE. Ea cuprinde toate caracteristicile care dau particularitate sportului, cum ar fi, de exemplu, interdependența între concurenți și structura piramidală a competițiilor deschise. Conceptul specificității sportului este luat în considerare pentru a evalua măsura în care reglementările sportive respectă cerințele legislației UE (drepturi fundamentale, libera circulație, interzicerea discriminării, concurența, etc.).

Reglementările sportive privesc în general organizarea și buna desfășurare a sportului de performanță. Ele se află în responsabilitatea organizațiilor sportive și trebuie să fie compatibile cu legislația UE. Pentru a evalua compatibilitatea cu această legislație, Comisia analizează legitimitatea obiectivelor pe care aceste norme le urmăresc și va determina dacă efectele restrictive pe care acestea le pot avea sunt inerente urmăririi acestor obiective și proporționale cu acestea. Obiectivele legitime urmărite de organizațiile sportive pot fi legate, de exemplu, de spiritul de echitate al competițiilor sportive, de incertitudinea rezultatelor, de protejarea sănătății sportivilor, de promovarea recrutării și formării tinerilor sportivi, de stabilitatea financiară a cluburilor/echipelor de sport sau de practicarea uniformă și regulată a unui anumit sport („regulile jocului”).

În dialogul său cu părțile interesate din sport, Comisia va continua eforturile de a explica, temă cu temă, legătura între legislația UE și reglementările sportive în sportul profesionist și cel destinat amatorilor. Așa cum au solicitat statele membre și mișcarea sportivă în cadrul consultației, Comisia este angajată să sprijine o interpretare adecvată a conceptului specificității sportului și va continua să ofere orientări în acest sens. În ceea ce privește aplicarea dreptului UE în materie de concurență, Comisia va continua să aplice procedura prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

4.3. Libera circulație și naționalitatea sportivilor

În Europa, sportul este în mod tradițional organizat la nivel național. Deși tratatul interzice discriminarea bazată pe naționalitate și consacră principiul liberei circulații a lucrătorilor, Curtea de Justiție a luat în considerare necesitatea de a păstra anumite caracteristici specifice sportului în jurisprudența sa privind componența echipelor naționale sau termenele aplicabile regulilor transferului de jucători în competițiile sportive de echipă.

În domeniul sportului profesionist, regulile care antrenează o discriminare directă (cum ar fi cotele de jucători pe baza naționalității) nu sunt compatibile cu dreptul UE. Pe de altă parte, regulile care sunt în mod indirect discriminatorii (cum ar fi cotele de jucători pregătiți pe plan local) sau care împiedică libera circulație a lucrătorilor (compensatie pentru recrutarea și antrenarea tinerilor jucători), pot fi considerate compatibile în măsura în care acestea urmăresc un obiectiv legitim sau sunt necesare și proporționate pentru îndeplinirea acestui obiectiv.

Pe baza articolului 45 din TFUE, normele de liberă circulație se aplică numai lucrătorilor și jucătorilor profesioniști în contextul unei activități economice. Cu toate acestea, aceste norme se aplică în egală măsură sportului de amatori întrucât Comisia estimează că, în urma coroborării dispozițiilor articolelor 18, 21 și 165 din TFUE, principiul general al UE referitor la interzicerea oricărei discriminări bazate pe naționalitate se aplică sportului pentru toți cetățenii UE care fac uz de dreptul lor la liberă circulație, inclusiv a celor care exercită o activitate sportivă de amatori.

Comisia a lansat un studiu vizând să evalueze consecințele dispozițiilor tratatului privind combaterea discriminării pe criterii de naționalitate în sporturile individuale. Orientările privind libera circulație sunt furnizate într-un document de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezenta comunicare. Indicații suplimentare figurează în comunicarea Comisiei intitulată „Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore”, adoptată la 13 iulie 2010⁹.

4.4. Regulile în materie de transferuri și activitățile agenților sportivi

În urma discuțiilor purtate cu Comisia în 2001 în contextul unui caz antitrust, un ansamblu de reguli a fost integrat în Regulamentul FIFA privind statutul și transferul jucătorilor. Transferul de jucători reține în mod regulat atenția publicului din cauza unor preocupări legate de legalitatea actelor și de transparența fluxurilor financiare implicate. Comisia estimează că a sosit timpul de a realiza o evaluare globală a regulilor de transfer în sportul profesionist din Europa.

⁹ COM(2010) 373.

Studiul independent privind agenții sportivi realizat în 2009 în numele Comisiei oferă o privire de ansamblu asupra activității agenților sportivi în UE. Principalele probleme identificate sunt de natură etică, cum ar fi criminalitatea financiară și exploatarea tinerilor jucători, ceea ce amenință corectitudinea competițiilor sportive și integritatea sportivilor. Studiul pune de asemenea în evidență discrepanțele privind modul în care activitățile agenților sunt reglementate de autoritățile publice și organisme private în Europa.

4.5. Integritatea competițiilor sportive

În sporturile de echipă, sistemele de acordare a licențelor pentru cluburi reprezintă un instrument prețios pentru a garanta integritatea competițiilor. Ele constituie, de asemenea, un mijloc eficace de promovare a bunei guvernante și a stabilității financiare. Comisia salută adoptarea de măsuri destinate să consolideze spiritul de *fair play* pe plan financiar în fotbalul european, amintind în același timp că aceste măsuri trebuie să respecte regulile privind piața internă și concurența.

Aranjarea meciurilor violează etica și integritatea sportului. Fie că sunt legate de influențarea pariurilor sau de atingerea obiectivelor sportive, ele reprezintă o formă de corupție și sunt astfel sancționate de dreptul penal național. Rețelele criminale internaționale joacă un rol în organizarea meciurilor aranjate asociate pariurilor ilicite. Datorită popularității mondiale a sportului și naturii transfrontaliere a activităților de pariuri, problema depășește adesea competența autorităților naționale. Părțile interesate din sport lucrează cu societățile de pariuri publice și private la elaborarea unor sisteme de alertă rapidă și programe educaționale, cu rezultate ambivalente. Comisia va coopera cu Consiliul Europei la analiza factorilor care ar putea contribui la o abordare mai eficientă a problemei aranjării meciurilor la nivel național, european și internațional. Integritatea în sport este, de asemenea, una din problemele care vor fi adrese în viitoarea consultare a Comisiei privind prestarea serviciilor de jocuri de noroc on-line în UE.

4.6. Dialogul social european în sectorul sportului

Dialogul social reprezintă o piatră de temelie a modelului social european și oferă angajatorilor, sportivilor și lucrătorilor din domeniul sportiv posibilitatea de a modela relațiile profesionale în sectorul sportului prin intermediul unui dialog autonom în cadrul legislativ și instituțional al UE. Un comitet de dialog social european a fost stabilit în sectorul fotbalului profesionist în 2008. În cadrul comitetului s-au înregistrat progrese în direcția stabilirii unor cerințe contractuale minime pentru jucătorii de fotbal.

În plus, mai multe organizații europene de parteneri sociali și-au exprimat interesul pentru crearea unui comitet de dialog social pentru ansamblul sectorului de sport și activități de agrement. Comisia încurajează această creație și invită partenerii sociali să consolideze în continuare reprezentativitatea la nivelul UE. Ea va propune o fază de testare pentru a facilita introducerea unui astfel de dialog.

ORGANIZAREA SPORTULUI
<i>Promovarea bunei guvernante în sport</i>
• <i>Comisia și statele membre:</i> să promoveze standarde de guvernanță în sport prin schimbul de bune practici și un sprijin orientat spre inițiative specifice.

<i>Specificitatea sportului</i>
• <i>Comisia:</i> să furnizeze asistență și orientări, pentru fiecare temă în parte, în ceea ce privește aplicarea conceptului specificității sportului.
<i>Libera circulație și naționalitatea sportivilor</i>
• <i>Comisia:</i> să publice orientări privind modul de armonizare a dispozițiilor tratatului privind naționalitatea cu organizarea competițiilor sportive individuale pe o bază națională. • <i>Comisia:</i> să evalueze consecințele normelor referitoare la sportivii formați pe plan local în sporturile de echipă în 2012.
<i>Regulile în materie de transferuri și activitățile agenților sportivi</i>
• <i>Comisia:</i> să lanseze un studiu privind aspectele economice și juridice ale transferurilor de jucători și a impactul acestora asupra competițiilor sportive. În acest context, să furnizeze orientări privind transferul de jucători în sporturile de echipă. • <i>Comisia:</i> să organizeze o conferință pentru a analiza în continuare posibilitățile pentru instituțiile UE și reprezentanții mișcării sportive (federații, ligi, cluburi, jucători și agenți) în vederea îmbunătățirii situației cu privire la activitățile agenților sportivi.
<i>Dialogul social european în sectorul sportului</i>
• <i>Comisia:</i> să sprijine partenerii sociali și organizațiile sportive pentru a crea un dialog social la nivelul UE pentru ansamblul sectorului de sport și agrement și pentru a discuta noi subiecte relevante cum ar fi stabilitatea contractuală, educația și formarea, sănătatea și securitatea, ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă pentru minori, rolul agenților și combaterea dopajului.

5. COOPERAREA CU ȚĂRILE TERȚE ȘI ORGANIZAȚIILE INTERNAȚIONALE

Tratatul de la Lisabona invită Uniunea și statele membre să favorizeze cooperarea cu țările terțe și organizațiile internaționale competente în domeniul sportului. Ținând cont de organizarea continentală a sportului și de consensul reînnoit privind extinderea, cooperarea cu țări terțe europene, în special țările candidate și potențial candidate și Consiliul Europei ar trebui să constituie o prioritate.

COOPERAREA CU ȚĂRILE TERȚE ȘI ORGANIZAȚIILE INTERNAȚIONALE
• <i>Comisia:</i> să identifice posibilitățile de cooperare internațională în domeniul sportului acordând prioritate cooperării cu țările terțe europene, în special țările candidate și potențial candidate și Consiliul Europei.

6. CONCLUZII

În opinia Comisiei, complexitatea propunerilor în domeniul sportului necesită o menținere a structurilor de cooperare informală între statele membre pentru a asigura continuitatea schimbului de bune practici și diseminarea rezultatelor. Comisia va continua să furnizeze sprijin grupurilor de lucru neoficiale din domeniul sportului pe care statele membre doresc să le mențină sau să le creeze și care vor continua să prezinte rapoarte directorilor responsabili din domeniul sportului din UE.

Parlamentul European și Consiliul sunt invitate să sprijine propunerile formulate în prezenta comunicare privind sportul și să indice prioritățile lor pentru activități viitoare.